

Kielce, dnia 14 maja 2024 r.

WK.60.7.2024

Pan Sławomir Miechowicz
Burmistrz Miasta i Gminy Łagów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach (dalej Izba), na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² przeprowadziła w okresie od dnia 22 lutego do 27 marca 2024 r. doraźną kontrolę gospodarki finansowej Gminy Łagów (dalej Gmina) za 2023 r. i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 15 kwietnia 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Łagów (dalej Burmistrz) na dzień 31.12.2023 r. nie dokonał spłaty zobowiązania Gminy w kwocie 3.362.316,69 zł z tytułu umowy pożyczki krótkoterminowej nr 211237180050123 z dnia 11.01.2023 r., zawartej ze Spółką BFF Polska S.A. (dalej Spółką BFF). Obowiązujące zasady wykonywania budżetu, a w szczególności art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, obligują jednostki samorządu terytorialnego do spłaty zaciągniętych zobowiązań przeznaczonych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte. Niespłacenie w terminie ww. zobowiązania finansowego spowodowało, iż przedmiotowa pożyczka przeznaczona na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu Gminy stała się faktycznie źródłem sfinansowania deficytu budżetu Gminy 2023 r., pomimo iż w uchwale nr LXII/491/22 Rady Miejskiej w Łagowie (dalej Rady) z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2023 r.⁴ wraz z dokonanymi w trakcie roku zmianami, nie zostały zaplanowane limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie deficytu budżetu Gminy. Powyższe działanie naraziło Gminę na dodatkowe koszty w postaci konieczności zapłaty odsetek karnych, stosownie do postanowień ww. umowy pożyczki z dnia 11.01.2023 r. Zgodnie z informacją otrzymaną ze Spółki BFF w związku z niespłaceniem w umownym terminie

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. Nr 167, poz. 1747

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁴ Dz. Urz. Woj. Święt. z 2023 r. poz. 73

- ww. pożyczki, kwota odsetek karnych naliczonych Gminie wg stanu na dzień 19.02.2024 r. wynosi 76.636,31 zł. Nieprawidłowość narusza art. 91 ust. 1 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, a także art. 44 ust. 3 pkt 1 tej ustawy i § 1 ust. 1 w związku z § 4 ust. 2 umowy pożyczki nr 211237180050123 z dnia 11.01.2023 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi Aneksami nr 1 - 3.
2. Burmistrz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy (dalej Skarbnik) zawarł w okresie od 2.01.2024 r. do 17.03.2024 r. umowy dotyczące realizacji zadań inwestycyjnych jednorocznych oraz wieloletnich co najmniej na kwotę 11.995.462,91 zł, pomimo uzyskania negatywnej opinii Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach (dalej Kolegium RIO) o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy (dalej WPF) na lata 2024-2039 oraz o projekcie uchwały budżetowej na 2024 r., a następnie stwierdzeniu przez Kolegium RIO nieważności uchwały nr LXXV/604/24 Rady z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie WPF na lata 2024-2039, uchwały nr LXXV/605/24 Rady z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2024 r., uchwały nr LXXVII/612/24 Rady z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie WPF na lata 2024-2039, uchwały nr LXXVII/613/24 Rady z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2024 r. Zatem Burmistrz zawarł umowy z naruszeniem zasad zaciągania zobowiązań określonych w przepisach art. 46 ust. 1, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 261 a także art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵.
  3. W dniu 19.03.2024 r. Gmina (Dłużnik) reprezentowana przez Burmistrza przy kontrasygnacie Skarbnika zawarła ze Spółką BFF (Wierzyciel) porozumienie nr 1082/2024/Z w sprawie restrukturyzacji zobowiązań wynikających z umowy pożyczki z dnia 11.01.2023 r. Na mocy ww. porozumienia Spółka BFF rozłożyła spłatę należności głównej w kwocie 3.362.316,69 zł na 2 raty płatne w terminie do 31.07.2024 r. i 31.10.2024 r., ponadto Gmina zobligowana jest do zapłaty odsetek od kwoty głównej w łącznej wysokości 303.230,29 zł oraz odsetek karnych w wysokości 76.636,31 zł. Burmistrz zawierając przedmiotowe porozumienie w sprawie restrukturyzacji zobowiązań, zaciągnął zobowiązanie bez upoważnienia. Mając na uwadze stwierdzenie przez Kolegium RIO nieważności uchwał w sprawie WPF Gminy na lata 2024-2039 jak i uchwały budżetowej na 2024 r. Gmina nie posiada zabezpieczonych środków zarówno na rozchody z tytułu spłaty ww. zobowiązania jak i wydatki związane z jego zawarciem (odsetki karne i odsetki bieżące). Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 1, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 261 i art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 tej ustawy oraz art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
  4. W latach 2022-2023 roku stwierdzono niedozwolone finansowanie deficytu budżetu Gminy, poprzez:
    - a) przelew na rachunek podstawowy budżetu Gminy:
      - 284.809,56 zł pochodzących z rachunku bankowego obcych środków pieniężnych - sum depozytowych,
      - 15.000,00 zł pochodzących z rachunku bankowego środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (konto 135-1),

---

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 609, dalej ustawa o samorządzie gminnym

- 352.000,00 zł pochodzących z rachunku bankowego środków pieniężnych otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wypłatę dodatku węglowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym⁶,
  - 100.000,00 zł pochodzących z rachunku bankowego środków pieniężnych otrzymanych na realizację grantu Cyfrowa Gmina Oś V. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – REACT-EU Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
  - 380.000,00 zł pochodzącymi z rachunku bankowego środków pieniężnych otrzymanych z Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osoby niepełnosprawnej” edycja 2023.
Nieprawidłowość narusza art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, art. 65 ust. 5 pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁷ w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o dodatku węglowym, § 3 Regulaminu Konkursu Grantowego Cyfrowa Gmina Oś V. *Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020*, a także § 2, § 3 ust. 5 i ust. 7, § 3 ust. 9 pkt 1 umowy nr 39/AOON/2023 z dnia 21.02.2023 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2023 r. środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osoby niepełnosprawnej” edycja 2023.
- b)** sfinansowanie wydatków budżetowych:
- w 2022 r. środkami subwencji oświatowej w kwocie 730.548,00 zł otrzymanej na rachunek budżetu Gminy w dniu 21.12.2022 r. z przeznaczeniem na m-c styczeń 2023 r., środkami dotacji niewykorzystanych do dnia 31.12.2022 r. w kwocie 697.216,98 zł oraz częścią niewykorzystanych w 2022 r. środków otrzymanych z Funduszy celowych (Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19) w kwocie 16.441,15 zł,
  - w 2023 r. częścią środków subwencji oświatowej w kwocie 625.998,18 zł otrzymaną na rachunek bankowy budżetu Gminy w dniu 20.12.2023 r. z przeznaczeniem na m-c styczeń 2024 r.
Nieprawidłowość narusza art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁸.
- c)** wykorzystanie w 2023 r. środków w kwocie 3.000.000,00 zł otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na objęcie przez Gminę udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem, tj. na zapłatę faktur na zadanie inwestycyjne: Rewitalizacja Łągowa szansą na poprawę jakości życia mieszkańców oraz Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Lechówek na terenie Gminy Łągów w ramach projektu pn. Uporządkowanie gospodarki wodno -ściekowej w otulinie Cisowsko- Orłowińskiego Parku

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1630, dalej ustawa o dodatku węglowym

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 340 ze zm., dalej ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Krajobrazowego oraz na częściową spłatę pożyczki nr 211237180050123 z dnia 11.01.2023 r. udzielonej Gminie przez Spółkę BFF.

Nieprawidłowość narusza art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 33l pkt 1 i 33pa ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa⁹ w związku z art. 7c ust. 6 ustawy z 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych¹⁰.

5. W zakresie rzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy (dalej Urząd) oraz budżetu Gminy stwierdzono:

a) w ewidencji księgowej Urzędu operację przekazania środków pieniężnych z wyodrębnionych rachunków bankowych opisanych w pkt 4 niniejszego wystąpienia na rachunek bankowy budżetu Gminy ewidencjonowano na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” w treści operacji wskazując „mylne przekazanie środków/mylne przekazanie”, natomiast ich zwrot ujmowano jako „zwrot mylnie przekazanych środków/zwrot mylne”. W księgach rachunkowych budżetu wpływ na rachunek budżetu ww. środków ujmowano na koncie 240-1 „Pozostałe rozrachunki mylne wpływy ORG” w treści operacji wskazując „mylnie przekazane środki” lub „zwrot mylnego wpływu”. W okresie 2023 r. oraz do dnia 1.03.2024 r. powyższe księgowania były powszechnie stosowane. Wpisywanie w treści operacji „mylne przelewy”, „mylne przekazanie środków”, „zwrot mylnego wpływu” należy uznać jako ukrycie faktycznego, tj. rzeczywistego wykorzystania środków pieniężnych na niedozwolone sfinansowanie deficytu budżetowego. W konsekwencji operacje gospodarcze ujęte zarówno w ewidencji księgowej Urzędu jak również ewidencji budżetu Gminy na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” jako „mylne przelewy” skutkują nierzetelnością danych zawartych w prowadzonych przez Gminę księgach rachunkowych. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹.

b) w okresie marzec-grudzień 2023 r. w ewidencji księgowej budżetu oraz Urzędu zaniechano ewidencjonowania naliczonych i potrąconych przez Spółkę BFF bezpośrednio z przyznanej kwoty pożyczki overdraft (limitu) odsetek od wykorzystanej kwoty limitu, a także związanej z tym faktycznej kwoty zobowiązania wynikającej z umowy pożyczki nr 211237180050123 z dnia 11.01.2023 r. wraz z późniejszymi Aneksami. W okresie 2023 r. Spółka BFF co miesiąc przesyłała drogą elektroniczną do Urzędu informację o wyliczonej kwocie odsetek za dany miesiąc, w tym: kwotę limitu pozostałego do wykorzystania, kwotę limitu wykorzystanego oraz kosztu odsetkowego za dany okres (miesiąc).

Na podstawie przedmiotowych informacji w ewidencji księgowej budżetu Gminy nie dokonywano na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” zwiększenia kwoty zadłużenia Gminy oraz w ewidencji księgowej Urzędu nie dokonywano ujęcia na kontach 751 „Koszty finansowe” i 130 „Rachunek bieżący jednostki” wydatków z tytułu potrąconych przez Spółkę BFF z przyznanego limitu odsetek za dany okres odsetkowy (miesiąc).

W konsekwencji na dzień 31.12.2023 r. w księgach rachunkowych budżetu Gminy na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” ujęto kwotę 3.180.000,00 zł, pomimo iż wartość nominalna zobowiązania z tytułu ww. umowy, ustalonego zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 527, dalej ustawa o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 304, dalej o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji¹² wynosiła 3.362.316,69 zł.

W dniu 15.03.2024 r. dokonano ujęcia pod datą 31.12.2023 r. na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” rzeczywistej kwoty zobowiązania z tytułu ww. umowy oraz na kontach 902 „Wydatki budżetu”, 751 „Koszty finansowe” i 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg podziałki 757/75702/8110 kwoty faktycznie poniesionych przez jednostkę Urząd w 2023 r. kosztów obsługi zadłużenia. Ponadto w dniu 25.03.2024 r. skorygowano i przesłano do RIO w Kielcach sprawozdanie zbiorcze Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Gminy, łączne kwartalne sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. oraz sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie Gminy za okres 2023 r., w których wykazano prawidłowe dane dotyczące ww. zobowiązania a także poniesionych przez jednostkę kosztów zaklasyfikowanych w § 8110 „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”.

Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów oraz zasady funkcjonowania ww. kont określonych w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹³.

c) w ewidencji księgowej budżetu Gminy:

- na podstawie dowodu PK nr 228 bezpodstawnie ujęto pod datą 31.12.2022 r. na stronie Ma konta 224-10 „Rozrachunki budżetu” w korespondencji ze stroną Wn konta 901 „Dochody budżetu” (wg podziałki 600/6004/2170, 853/85395/2180),
- na podstawie dowodu PK nr 296 bezpodstawnie ujęto pod datą 31.12.2023 r. na stronie Ma konta 224-10 „Rozrachunki budżetu” w korespondencji ze stroną Wn konta 901 „Dochody budżetu” (wg podziałki 600/6004/2170, 855/85595/2100), operację przypisu niewykorzystanych odpowiednio do dnia 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r. środków w łącznej kwocie 595.879,15 zł, w tym w 2022 r. w kwocie 562.843,36 zł otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych oraz z Funduszu Pomocy Ukrainie, które zostały zwrócone do Urzędu Wojewódzkiego w styczniu roku następnego. Otrzymane z ww. Funduszy środki nie stanowią dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach publicznych, w związku z czym zmniejszenie w 2022 r. oraz 2023 r. kwoty zrealizowanych dochodów na koncie 901 „Dochody budżetu”, narusza kasową zasadę wykonania budżetu, określoną w § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

d) na dzień 31.12.2022 r. konto 240-4 „Pozostałe rozrachunki” ujęte w ewidencji budżetu Gminy wykazywało nierealne saldo Wn w kwocie 232.097,71 zł, które zostało wykazane w bilansie z wykonania budżetu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2022 r. w Aktywach

---

¹² Dz. U. Nr 57, poz. 366, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

w poz. II.2 „Pozostałe należności i rozliczenia”. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

6. Burmistrz w 2023 r. nie przekazał nw. samorządowym jednostkom organizacyjnym Gminy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych w kwotach wynikających z zatwierdzonych planów finansowych, w konsekwencji czego dopuszczono do powstania na dzień 31.12.2023 r. zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie **442.158,66 zł.**

Nazwa jednostki	Plan (po zmianach) zg. z kol. 5 sprawozdania Rb-28S	Kwota przekazana w 2023 r. zg. z historią rachunku bankowego	Kwota zobowiązań ogółem na dzień 31.12.2023 r. zg. z kol. 8 sprawozdania Rb-28S	Kwota zobowiązań wymagalnych na dzień 31.12.2023 r. zg. z kol. 10 sprawozdania Rb-28S
Gminny Zespół Szkół w Łagowie	8.337.704,55	8.063.952,13	977.122,2	183.215,97
Szkoła Podstawowa w Zbelutce	2.275.869,00	2.050.096,3	410.823,72	190.400,29
Szkoła Podstawowa w Piotrowie	2.089.147,25	2.030.022,24	231.068,99	27.995,00
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie	11.291.813,05	10.894.294,43	161.622,70	40.547,40
RAZEM	27.698.582,70	26.653.171,98	2.083.131,55	442.158,66

Nieprawidłowość narusza art. 11 ust. 1 oraz art. 247 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 29 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 57 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹⁴.

7. W 2023 r. dopuszczono do powstania w Urzędzie zobowiązań wymagalnych, w tym:

- a) na koniec I kwartału 2023 roku w kwocie 17.750,10 zł,
- b) na koniec II kwartału 2023 roku w kwocie 48.282,49 zł,
- c) na koniec III kwartału 2023 roku w kwocie 1.318.692,34 zł,
- d) na koniec IV kwartału 2023 roku w kwocie 923.351,67 zł.

Ponadto w ww. okresie stwierdzono liczne przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań, w tym:

- naliczone odsetki od posiadanych zobowiązań finansowych w łącznej kwocie 1.607.811,56 zł zostały uregulowane z naruszeniem terminów określonych w zawartych umowach. W konsekwencji Gmina w 2023 r. oraz do dnia 28.02.2024 r. poniosła dodatkowe koszty poprzez zapłatę odsetek za opóźnienia w spłacie w łącznej wysokości 3.214,54 zł,
- zwrotu do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego dotacji w kwocie 4.080,53 zł otrzymanej na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zaklasyfikowanej w dziale 750 rozdziale 75011 i § 2010 dotyczącej zadań w zakresie spraw obywatelskich dokonano po ustawowym terminie, tj. w dniu 5.02.2024 r., zamiast w terminie do 31.01.2024 r.

Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z postanowieniami umowy o kredyt długoterminowy konsolidacyjny w rachunku kredytowym nr 7/JST/19 zawartej w dniu 2.12.2019 r. z Bankiem Spółdzielczym w Ostrowcu Świętokrzyskim, umowy w sprawie przygotowania i przeprowadzenia emisji obligacji zawartej w dniu 10.12.2020 r. z Domem Maklerskim Banku BPS S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej Dom Maklerski) oraz umowy zawartej w dniu 16 listopada 2021 roku z NWA I Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie o pełnienie funkcji organizatora emisji obligacji.

8. Burmistrz i Skarbnik przyjęli bez zastrzeżeń informację z Domu Maklerskiego z dnia 14.12.2023 r. o wysokości świadczenia do wypłaty za VI oraz VII okres odsetkowy oraz potwierdzili prawidłowość naliczonych w ww. informacji odsetek, w której bezpodstawnie uwzględniono odsetki od obligacji serii B20 w kwocie 71.767,50 zł, wyemitowane przez Gminę

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), dalej ustawa Prawo oświatowe

na podstawie umowy w sprawie przygotowania i przeprowadzenia emisji obligacji z dnia 10.12.2020 r. zawartej z Domem Maklerskim, pomimo iż całość obligacji serii B20 o łącznej wartości 1.750.000,00 zł została wykupiona przez Gminę przedterminowo, tj. w dniu 17.12.2021 r. W konsekwencji w dniu 18.12.2023 r. dokonano przekazania z rachunku wydatków Urzędu na rachunek Domu Maklerskiego kwoty odsetek od obligacji serii B20 za VI okres odsetkowy w wysokości 71.767,50 zł. W trakcie trwania niniejszej kontroli Skarbnik wystąpił do Domu Maklerskiego o zwrot bezpodstawnie naliczonych i zapłaconych odsetek. W dniu 14.03.2024 r. Dom Maklerski dokonał zwrotu na rachunek bankowy Urzędu nienależnie zapłaconych odsetek od obligacji serii B20 w kwocie 71.767,50 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 oraz art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

9. W sporządzonym w dniu 30.01.2024 r. kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z Urzędu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. oraz w sporządzonym w dniu 21.02.2024 r. rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (korekta nr 4) wykazano dane w kwocie 1.001.591,20 zł dotyczące posiadanych przez jednostkę zobowiązań wymagalnych, pomimo iż z dokumentów źródłowych dotyczących danych wykazanych w ww. sprawozdaniach, wynika iż faktyczna kwota zobowiązań wymagalnych na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 923.351,67 zł.

Zestawienie różnic między danymi wykazanymi w sporządzonym w dniu 21.02.2024 r. rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (korekta nr 4) w kol. 10 „zobowiązania wg stanu na koniec okresu spraw. w tym wymagalne powstałe w roku bieżącym” a danymi ustalonymi w trakcie niniejszej kontroli zawiera poniższa tabela.

Podziałka klasyfikacji budżetowej	Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28S	Dane ustalone w trakcie kontroli	Różnica zawyżenie (+)/zaniżenie (-)
750/75023/4010	0,00	33.686,81	(-) 33.686,81
750/75023/4110	0,00	60.973,75	(-) 60.973,75
750/75023/4120	0,00	7.398,08	(-) 7.398,08
750/75023/4170	0,00	2.460,00	(-) 2.460,00
750/75023/4210	5.863,63	4.617,00	(+) 1.246,63
750/75023/4300	24.993,24	11.993,24	(+) 13.000,00
757/75702/8110	724.626,53	556.297,52	(+) 168.329,01
900/90015/4400	182,53	0,00	(+) 182,53
RAZEM			(+) 78.239,53

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵ w związku z § 8 ust. 4 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 37 do ww. rozporządzenia a także § 4 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁶, w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 i § 3 pkt 10-11 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 454, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Zaciągnięte kredyty krótkoterminowe, spłacać do końca roku budżetowego, zapewniając przestrzeganie wymogu określonego w art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, w związku z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
2. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych zaciągać w ramach upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej, stosownie do art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych uchwałą budżetową oraz w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.
4. Zobowiązać osoby upoważnione, do dokonywania należytej wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) i art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
5. Zaprzestać angażowania w wykonanie budżetu środków zgromadzonych na rachunku bankowym sum depozytowych (obcych środków pieniężnych), Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, środków: niewykorzystanych dotacji, subwencji oświatowej, otrzymanych z Funduszy celowych oraz środków otrzymanych na realizację projektów i grantów

- mając na uwadze iż finansowanie deficytu budżetowego możliwe jest wyłącznie przy wykorzystaniu środków wymienionych w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
6. Dokonać zwrotu na wyodrębniony rachunek budżetu Gminy „zapożyczonych środków pieniężnych” otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu przez Gminę udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej.
  7. Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, aby zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Zdarzenia gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ww. ustawy, a w szczególności:
    - a) na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” ewidencjonować prawidłowe kwoty posiadanych przez Gminę Łągów zobowiązań finansowych, mając na uwadze iż wartość nominalna zaciągniętego zobowiązania winna zostać ustalona zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji,
    - b) na kontach 902 „Wydatki budżetu” oraz 130 „Rachunek bieżący jednostki” ujmować faktyczną kwotę poniesionych wydatków z tytułu obsługi zadłużenia, mając na uwadze specyfikę produktów bankowych i zasad ich rozliczeń,
    - c) nie ujmować jako zmniejszenie dochodów danego roku otrzymanych przez Gminę środków, które nie stanowią dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach publicznych oraz nie podlegają zwrotowi do budżetu państwa w terminie do 31 stycznia roku następnego, mając na uwadze kasową zasadę wykonania budżetu określoną w § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., zgodnie z którą w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych.
  8. Zapewnić przekazywanie podległym jednostkom środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych w terminach i wysokościach umożliwiających prawidłową realizację planów finansowych jednostek, stosownie do art. 11 ust. 1 i art. 247 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
  9. Wydatków publicznych dokonywać w terminach i kwotach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, nie dopuszczając do powstania zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
  10. Zwrotów niewykorzystanych do końca danego roku budżetowego dotacji otrzymanych z budżetu państwa dokonywać do dnia 31 stycznia następnego roku budżetowego, stosownie do art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
  11. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- 12.** W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Do wiadomości:

Rada Miejska w Łagowie